

אמא זכית!

העולם הזה

משתתף בסיום תחרות העונק

התקנון: הזוכים יקבעו לפי טיב התשובות, אולם השופטים יקחו בחשבון את גילו של כל משיב. כשהתכנסו החודש חמשת השופטים, מצאו כי כמעט אי אפשר להחליט מחלטה צודקת. מחלטה ביחס לתשובה הטובה ביותר. אחרי שעבדו על מספר עצום של 21937 תשובות, הוציאו מתוכן 539 שהיו ראיות, לדעתם, להשתתף בתחרות הגמר על הפרסים העיקריים. אולם קשה היה להחליט מהן התשובות הטובות ביותר מתוך 539 אלה.

חוקר פולקלור היה מוצא חומר עשיר באוצר זה. מאות משיבים ניסו את מזלם כמשוררים, השיבו בחרוזים, אחד הקליט את תשובתו על תקליט של פטיפון, כתריסר שלחו ציורים. כמה תשובות של ילדים כמעט הורידו את השופטים מכסאותיהם, כשהם מתגלגלים מצחוק. אחרות היו בנויות לפי מיטב המשקל של השירה העברית הקלאסית. אחרות הראו סימנים ברורים של השפעת השירה ההוליוודית.

לבסוף החליטו השופטים: אחרי שדיברו הכשרון, חיבת ההכרעה האחרונה להינתן בידי המזל. 539 בעלי התשובות המצטיינות ישתתפו בהגרלה על מאה הפרסים הראשיים. אלה מהם שלא יזכו — וכל שאר בעלי התשובות — יקבלו פרסי תנומים.

המקרה המחמם. לאיזה נס ציפו המשתתפים?

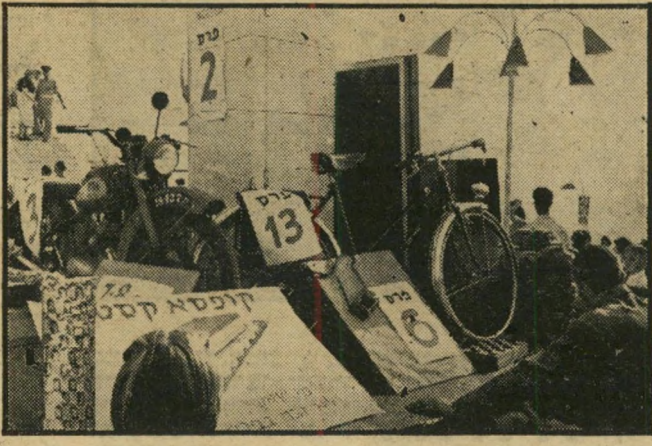
המארגנים, שקבעו את רשימת הפרסים, היו בטוחים בשעתו כי נסיעה לבריסק, בלגיה, היא הפרס המקוה ביותר. אולם מאז השתנו הזמנים: קדחת הנסיעות לחוץ לארץ נרפאה במידה רבה עם ביטול הקטנים בהשגת היתרי היציאה. לעומת זאת החריף המצב הכספי. הפרסים החומריים נראו עתה יקרים עוד יותר. הפרס הפופולרי ביותר, שהגרלתו חיממה את ה"אזנה ביותר: המקרה החשמלי. אולי התכונה הבולטת ביותר

בתחרות כולה, מאז יומה הראשון, היתה האמונה הבלתי-מסוייגת שרת"ש המשתתפים ליושר היוזמים. בשעתו התעכב היועץ המשפטי, הפעיל את המשרה נגד התחרות, בגלל פרס טכני קטן שהיה שנוי במחלוקת. שינוי התנאים חייב הארכה ניכרת של אורך התחרות. שנמשכה כמעט שלושת רבעי שנה, במקום החודש האחד שנקבע תחילה. אחד משני היוזמים — העומד הזה — פרש מהשתתפות פעילה. הסתפק בהשתתפות בועדה השופטים ובפיקוח על ביצוע התקנון.

בכל זאת לא השמיצו רבבות המשתתפים אף טרוניה אחת, לא פיקפקו אף לרגע כי ההבטחות שניתנו להם תקימות. התחרות העממית ביותר שקוימה אי-שנים בארץ, פרט למפעל הפיס, נהנתה מאימון מלא. כשנסתיימה, לעת ערב, חלוקת הפרסים, יצאו גם מאות המאוכזבים מן המקום כשבלבם ההרגשה כי הפעם הזאת קיימה הבטחה ציבורית עד האות האחרונה של התקנון.

"לראיה באנו על החתום..." הפרס האחרון הוגרל. ליד שולחן השופטים יושבים יגאל מוסינזון, אורי אבנרי, יהודה טרמו ושלמה בן-ארי ראש עיריית בת-ים, חותמים על הפרטיכל הרשמי המאשר את הגינות החלוקה.

20 אלה פרטים! מעולם לא חולקו בארץ פרסים כה רבים בתחרות אחת. האלפים שחזו בהגרלה הצטופפו מסביב לתצוגת 99 הפרטים הגדולים ביותר, שכללו מקר, מכשירי רדיו, כיריים, כוורירנג, רובה ציד, אופנוע, אופניים. את הפרס הראשון אי אפשר היה להציג — הוא היה נסיעה ושהייה בבלגיה.

נוספות. אולם גם כך נשארו מאות הבאים האחרונים ללא מתנם המובד שחת הצטופפו מאות אנשים ליד הדלת, ללא אפשרות להיחזק לתוך המטבח הגדול של בית-הקפה הסתוח.

רבים מהם היו נערים ונערות. אולם הם לא נשארו יחידים. כמעט כל שכבות האוכלוסיה היו מיוצגות כראוי — קצינים בעלי שלושה עלים, אזרחים לבושי חליפות ועגורני עניבות, גבירות תל-אביביות שסלון-היופי הטביע את חותמו עליהן, סועלים כבגדי-עבודה ונשי-פועלים בשמלות פשוטות. כולם האמינו בנס, שהיה צריך, במקרה זה, להסתייע בגורם הכספול של כשרון ומזל.

תקליט וחרוזים. השאלה היתה: כמה כשרון וכמה מזל? כשפתחו מפעלי ארטיה ומערכת העונם הזה בתחרות-הענק, לפני תשעה חדשים, השילי על המשתתפים לאסוף כמות מסויימת של מקלות (ואחר-כך של תלושים) ולמלא שאלון בו נשאלו מדוע הם מחבבים את השלגונים. קבע

עמוק בלבם של כל אדם שוכנת האמונה בנוסים. לא לשוא קרא ביל"דו"ח אלפי סיפורים על גמדים חרו" ציב העושים את מלאכתו של אדם שעה שהוא ישן בליילה, על לכלוכית שהנסיך היפה מציל אותה מעוניה, על התרנגולת המסילה את ביצת הוזב.

אמנם, היו אלה סיפורי ילדות. אחרי תקופת-הזהב התמימה באה גברות אכזרית, המלמדת ששום דבר אינו ניתן במתנה, שמכשיר רדיו ומקרר חשמלי הם פרי עמל מייגע של שנים ארוכות. אולם איך שהוא אין האדם מאמין בחכמה זו. איך שהוא חי בו הילול, והאמינה כי יבוא יום והנס הגדול יתרחש בחייו.

היתה זאת האמונה שנוצצה באל"סי זוגות עיניים שעה שילדה קטנה הכניסה את ידה לתוף של הגרלה בקפה רביירה, בת-ים, באחד מימי השבוע עשיר, הוציאה את הפתק שנושא את מספר הזוכה בפרס הרא"שון של תחרות-הענק. מאלפי סיות נפלטה קריאה ארוכה של מתיחות, ספק אנוחה, ספק תקווה. אלפי מבטים ננעצו באלפי מספר-קבלות. שלמה בן-ארי, ראש עיריית בת-ים, קרא את המספר הגורלי.

קצינים וזבירות. מי היו ה"אנשים שנטשו את בתיהם ומקו"מת-עבודתם ביום-חול כדי להיות נוכחים בהגרלה?

הנהלת התחרות לא קיחתה אלא לבואם של כמה עשרות, אולי של מאה-מאתיים, כולם נערים. היא טעתה.

כבר שעה לפני המועד הקבוע הורדו הבאים הראשונים במכוניות כי הכבישים המובילים לחוף ריביירה צפופים, וכי שירה ארוכה של הולכי-רגל, רוכבי-אופניים ונוסעי אוטובוסים נוהרים למקום ההגרלה. מאחר שהנהלת ארטיה החליטה לתת לכל אחד מבאי המסיבה מנת-קסטה חינם, שוגרו בקדחתנות שליחים למפעל, להזעיק למקום אלפי מנות

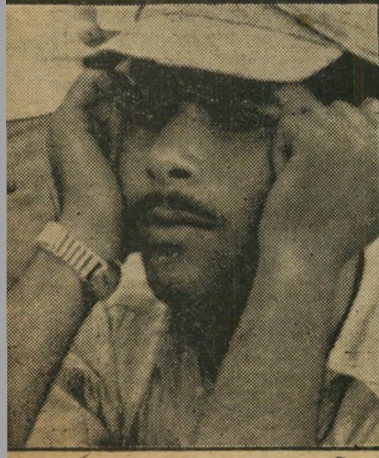
נוספות. אולם גם כך נשארו מאות הבאים האחרונים ללא מתנם המובד שחת הצטופפו מאות אנשים ליד הדלת, ללא אפשרות להיחזק לתוך המטבח הגדול של בית-הקפה הסתוח.

"אני! אני!" עסקה איגנה פפר באום, בשמעה כי אחותה בלה, זכתה בפרס השני מקרר חשמלי.

"הנני מתכבד..." זאב פרנקל, מנהל ארטיק, פותח את הטסט.

"העיקר, סבלנות!"

"אושש, כמעט!"

"חילא, במספר הבא..."

"מי יודע?"